

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΔΙΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τοὺς ἑταίρους: Μιά καινοτομία, 33-35

Ἐκλογή ἀκαδημαϊκοῦ, 36

Ἀναδρομές: Ὁ Χρῆστος Καροῦζος γιὰ τὸν Humfry Payne, 37

*Ἔργα καὶ ἡμέραι: Τὸ Ἔργο τοῦ 1997. Χαιρετισμὸς
τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Ε. Βενιζέλου, 38-39· Ἐνίσχυση μελετῶν, 39*

Προσφορὲς γιὰ τὸ Τμῆμα Κύπρου, 39-40·

Τὰ πενήντα χρόνια τοῦ Σουηδικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, 40-43

Α' Τακτικὴ Συνέλευση τοῦ 1998,

ἀφιερωμένη στὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κυριακοῦ Σ. Πιττάκη, 44-64

*Ὁ Μέντωρ, Χρονογραφικὸ καὶ Ἱστοριοδικὸ Δελτίο τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας,
ἐκδίδεται τὸν Ἀπρίλιο, Ἰούνιο, Ὀκτώβριο καὶ Δεκέμβριο κάθε ἔτους
μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.*

Ἐκδοτικὴ ἐπιμέλεια Ἀντωνίου Χριστοδούλου

© Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία, Πανεπιστημίου 22, 106 72 Ἀθήναι, Fax (01) 3644 996

ISSN 1105-7181

Ο ΜΕΝΤΩΡ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΔΙΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ • ΤΕΥΧΟΣ 46 • ΙΟΥΝΙΟΣ 1998

Πρὸς τοὺς ἐταίρους

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνες κάθε χρονιάς γνωστοποιοῦνται ἀπὸ τὶς Ξένες Σχολές καὶ τὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν μελετῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Φέτος, γιὰ πρώτη φορά, ἔγινε τετραήμερο συνέδριο, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὁποίου ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία διὰ τῶν διευθυντῶν της, τῶν Προϊσταμένων τῶν Ἐφορειῶν καὶ τῶν τεχνικῶν, ἀνακοίνωσε τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσης της κατὰ τὸ 1997.

Θυμοῦνται οἱ ἐταῖροι ὅτι στὸ τεῦχος 41-42 (Ἀπριλίου-Ἰουνίου 1997) σ. 3 τοῦ Μέντορος εἶχα κρίνει ὡς παράδοξη τὴν ἔλλειψη τῆς ἔγκαιρης γνωστοποίησης τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐφορειῶν καὶ εἶχα ἐκφράσει τὴ γνώμη ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνεταί ἐτήσιο συνέδριο τῶν ἀρχαιολόγων τοῦ ἸΠΠΟ κατὰ τὸ ὁποῖο νὰ γνωστοποιεῖται τὸ ἐπιστημονικὸ ἔργο τους· εἶχα κρίνει ὡς ἀναγκαία καὶ τὴν ταυτόχρονη κυκλοφορία τόμου μὲ τὶς διεξοδικὰς ἐκθέσεις τῶν ἀνασκαφῶν.

Δὲν γνωρίζω ἂν τὸ συνέδριο τοῦ ΥΠΠΟ εἶχε ὡς ἔναυσμα τὴ δική μου ὑπόδειξη, ἄλλωστε δὲν ἔχει τόση σημασία ἢ πατρότητα τῆς ἰδέας, ὅσο τὸ ἂν τὸ παιδί πού γεννήθηκε θὰ ἀνατραφεῖ σωστά καὶ θὰ μεγαλώσει, δηλαδή ἂν τὸ φετινὸ συνέδριο θὰ γίνεται καὶ κατὰ τὰ χρόνια πού ἔρχονται, πάντοτε καλύτερο.

Παρακολούθησα τὴ συνεδρία τῆς Κυριακῆς 26 Ἀπριλίου. Μοῦ ἔκαμε ἐντύπωση ὁ δυναμισμὸς τῶν ὀμιλούντων καὶ ἡ αἰσιοδοξία τους, πράγμα πού δείχνει σταθερές ἰδέες καὶ ξεκαθαρισμένες. Νομίζω ὅμως ὅτι ὑπῆρχε μιὰ αἰσθητὴ ἔλλειψη, σὲ μένα τουλάχιστον.

Ἐνῶ ἡ συνεδρία ἦταν ἡ πρώτη πού γινόταν μέσα σὲ 164 χρόνια, ὅλα παρουσιάστηκαν σὰν νὰ ἄρχισαν τὸ 1997· καμιὰ μνεῖα ὄλων ἐκείνων πού ἔφεραν τὴν Ὑπηρεσία στὴ σημερινή της θέση, ἀρχίζοντας βέβαια ἀπὸ τὸν Καποδίστρια, τὸν Μουστοξύδη, τὸν Ἰατριδῆ, τὸν Ross, τὸν Πιττάκη, τὸν Εὐστρατιάδη, τὸν Σταματάκη, τὸν Καββαδία, τὸν Κουρουγιώτη, τὸν Μηλιάδη, τὸν Μαρινάτο, τὸν Παπαδημητρίου, τὸν Λαζαρίδη, τοὺς Καρούζους, τὸν Κοντῆ. Χρειάστηκαν οἱ κόποι ἀρκετῶν δεκάδων Ἑλλήνων καὶ ξένων ἀρχαιολόγων γιὰ νὰ ὑπάρχουν τὰ μνημεῖα τὸ 1997 καὶ νὰ μποροῦμε νὰ τὰ μελετοῦμε καὶ νὰ τὰ φροντίζουμε. Καὶ γιὰ νὰ γίνω σαφέστερος: δὲν θὰ ὑπῆρχε τὸ κέλυφος τοῦ τάφου τοῦ Φιλίππου χωρὶς τὴν ἄκαμπτη θέληση, τὴ γνώση καὶ τοὺς κόπους τοῦ Μανόλη Ἀνδρόνικου.

Ἐπρεπε κατὰ τὴ γνώμη μου, κι ἂν ἀκόμη δὲν μνημονεύονταν ὅσοι ἀναγράφονται παραπάνω, νὰ τιμηθεῖ μὲ λίγους μνημόσυνους λόγους ὁ Κυριακὸς Σ. Πιττάκης ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὴν Ὑπηρεσία κατὰ τὸ 1/6 τῆς ἱστορίας της, ἐπὶ 27 χρόνια· φέτος μάλιστα συμπληρώθηκαν 200 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του.

Ἐχω τὴ γνώμη ὅτι ἡ ἀνάμνηση τῶν παλαιῶν βοηθῶν καὶ τοὺς συγχρόνους στὸ ἔργο τους, κάτι πού δὲν παρέλειψε νὰ κάνει ὁ Περικλῆς τὸ 431 στὸν Ἐπιτάφιό του (Θουκ. Β, 36) λέγοντας «ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν προγόνων πρῶτον· δίκαιον γὰρ αὐτοῖς καὶ πρέπον δὲ ἐν τῷ τοιῷδε τὴν τιμὴν ταύτην τῆς μνήμης δίδοσθαι».

Πρὶν ἀπὸ τῆ συνεδρία τῆς 26 Ἀπριλίου διανεμήθηκε με-
γάλος τόμος μὲ ἔγχρωμη εἰκονογράφηση καὶ τὸν τίτλο Τὸ
Ἔργο τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ στὸν Τομέα τῆς Πολιτι-
στικῆς Κληρονομιάς, 1, 1997.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ 224 σελίδες καὶ περιέχει τὴ μνεῖα τῶν
ὄσων συντελέστηκαν κατὰ τὸ 1997 ἀπὸ τὴν Ἀρχαιολογικὴ
Ὑπηρεσία κατὰ Διευθύνσεις καὶ Ἐφορεῖες τῶν Ἀρχαιοτήτων.
Πρέπει νὰ παρατηρηθεῖ μόνο ὅτι ὁ τίτλος ποὺ δόθηκε στὸ
ἐτήσιο αὐτὸ δημοσίευμα μπορεῖ νὰ φέρει σύγχυση στοὺς μελε-
τητές. Ὁ τίτλος Ἔργων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐται-
ρείας συντομογραφεῖται Ἔργων ἢ Ergon καὶ εἶναι καθιερωμένος
διεθνῶς ἀπὸ τὸ 1954 γιὰ τὸν τόμο ποὺ ἐκδίδεται ἐγκαίρως καὶ
ἀνελλιπῶς ἐπὶ 44 χρόνια. Τὸ νέο δημοσίευμα πῶς θὰ συντο-
μογραφεῖται; Νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε καλύτερα νὰ μετονομαστεῖ
Ἡ Δράση - - ὁ τίτλος αὐτὸς συμφωνεῖ μὲ τὸ ἐπίσημο ὑπηρε-
σιακὸ Πρόγραμμα Δράσης τῆς Ὑπηρεσίας.

Παρὰ τίς λίγες αὐτὲς παρατηρήσεις, τίς ὁποῖες μοῦ
ἐπιτρέπει, νομίζω, ἡ ἐπὶ 37 χρόνια ὑπηρεσία μου στὸν Κλάδο,
πρέπει νὰ ὁμολογηθεῖ ὅτι ἡ καινοτομία εἶναι σημαντικὴ καὶ
πρέπει νὰ συνεχιστεῖ. Θὰ ἀποτελεῖ δεσμὸ ἐνότητος ἀνάμεσα
στὰ μέλη τῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὸ ἐπιστημονικὸ ὄφελος θὰ εἶναι
σημαντικόν.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐνότητα ἀπέβλεπε ἡ πρόταση
τῆς Ἐταιρείας τῆς 3.12.91, πρὸς τὴν Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ
(εἶχε κοινοποιηθεῖ καὶ στὸν Γενικὸ Γραμματέα καὶ τοὺς Διευ-
θυντὲς Ἀρχαιοτήτων καὶ Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων) ἔκδοσης
ἀπὸ κοινου ἐτήσιου περιοδικοῦ τὸ ὁποῖο θὰ περιεῖχε τὸ ὅλο ἔργο
τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων, τῆς Ὑπηρεσίας, τῆς Ἐταιρείας,
τῶν Πανεπιστημίων. Ἡ πρόταση δὲν ἔγινε δεκτὴ, τὸ περιο-
δικὸ δὲν ἐκδόθηκε, πέρασαν 8 χρόνια ἄκαρπα καὶ δὲν πρόκειται
βέβαια νὰ ἐκδοθεῖ.

Ἡ νέα προσπάθεια τῆς Ὑπηρεσίας πρέπει νὰ πετύχει γιατί
θὰ ἀποτελεῖ πρόοδο τῆς ἐπιστήμης.

B.X.II.

INSTITUT

DE FRANCE

ACADÉMIE DES

INSCRIPTIONS ET BELLES LETTRES

Εὐχαρίστως γνωστοποιεῖται εἰς τοὺς ἑταίρους ὅτι ἡ Académie des Inscriptions et Belles Lettres τοῦ Institut de France, κατὰ τὴ συνεδρία τῆς τῆς Παρασκευῆς 5 Ἰουνίου 1998, ἐξέλεξε ὡς associé étranger (ξένο ἑταῖρο) τὸν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου κ. Βασίλειο Χ. Πετράκο.

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ

Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΟΥΖΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ HUMFRY PAYNE

Ένας καινούργιος άερας φύσηξε μέσα στην Άγγλική Σχολή όταν τὸ 1929 ἤρθαν νὰ πάρουν τὴ διεύθυνσή της τὰ νιάτα τοῦ Πείν. Στὴν ἐπιστημονικὴ ζωὴ τῆς Σχολῆς ἔδωσε ὄχι μόνο καινούργια φρεσκάδα, μὰ κι ἓναν ἀλλοιώτικο ρυθμὸ κίνησης κι ἓνα σταθερὸ προσανατολισμὸ πρὸς τὸ μεγάλο, πρὸς τὸ Κύριο. Οἱ ἐργασίες τῆς Σχολῆς στὴν Περαχώρα, πὺ ἔφεραν στὸ φῶς τὸ σπουδαιότατο Κορινθιακὸ ἱερὸ τῆς Ἀκράϊας Ἑρας καὶ εὐρήματα πολύτιμα τῆς ἀρχαιολογικῆς τέχνης, οἱ ἐπίμονες μελέτες τοῦ Πείν γιὰ διάφορες πλευρὲς τῆς τέχνης αὐτῆς καὶ τέλος ἡ τεραστία δουλειά του στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀκρόπολης τὸ μαρτυροῦν. Τῆς τελευταίας αὐτῆς τὸν καρπὸ, τὸ πολύτιμο λεύκωμα τῶν ἀρχαϊκῶν μαρμαρινῶν γλυπτῶν τῆς Ἀκρόπολης μὲ τὴν εἰσαγωγή του, δὲν πρόφτασε νὰ τὸ ἰδεῖ τυπωμένο· τώρα πὺ βγῆκε (καὶ θὰ μιλήσουμε ἄλλοτε γι' αὐτὸ στὴ Νέα Ἑστία), ἐπιβεβαιώνει ὅ,τι ἔγραψε ὁ δάσκαλός του Beazley στὸ θάνατό του: «πολὺ εἶναι αὐτὸ πὺ χάσαμε, μὰ κι αὐτὸ πὺ μένει εἶναι πολὺ».

[Μικρὰ Κείμενα (1995) 138]

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΑΡΧΑΪΚΗ ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΥΠΟ

HUMFRY PAYNE

ΚΑΙ

GERARD MACKWORTH YOUNG

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΜΑΡΙΑΣ Σ. ΜΠΡΟΥΣΚΑΡΗ

Ἔργα καὶ ἡμέραι

Τὸ Ἔργο τοῦ 1997

Χαιρετισμὸς τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Εὐαγγέλου Βενιζέλου

Τὴν Κυριακὴ 17 Μαΐου 1997 στὶς 11.30 π.μ. ἔγινε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ μεγάρου τῆς Ἑταιρείας, ἀπὸ τὸν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου, ἡ ἔκθεση τοῦ Ἔργου μας κατὰ τὸ 1997.

Ἡ εἰδικὴ Γραμματεὺς τοῦ ΥΠΠΟ κυρία Βαρβάρα Μπελεζίνη, ἡ ὁποία παρακολούθησε τὴ συνεδρία, μετέφερε τὸν ἀκόλουθο χαιρετισμὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κυρίου Εὐαγγέλου Βενιζέλου, τὸν ὁποῖο ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς γνωστοποίησε στοὺς συνέδρους:

«Λυπᾶμαι πὸ ἀνειλημμένες ὑπηρεσιακές μου ὑποχρεώσεις μὲ ἀναγκάζουν νὰ βρίσκομαι σήμερα στὴ Μαγνησία γιὰ νὰ ἐγκαινιάσω τὸ Μουσεῖο τοῦ Ἄλμυροῦ. Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία ἔχει καταστήσει τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ ἔργου τῆς ἓνα θεσμὸ ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐγκυρους καὶ σοβαροὺς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου. Καὶ αὐτὸ ἀντανακλᾷ τὸν σεβασμὸ μὲ τὸν ὁποῖο ὁ ἀρχαιολογικὸς κόσμος ἔχει περιβάλει τὴν Ἑταιρεία καὶ τὸ Ἔργο πὸ ἐπιτελεῖ στὸν τομέα τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς. Τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, ὡς ἀρμόδιο γιὰ τὴν προστασία τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς Ὑπουργεῖο, φροντίζει νὰ ὑποστηρίξει καὶ νὰ ἐνθαρρύνει ὅλους τοὺς σχετικούς ἐρευνητικοὺς ὀργανισμοὺς, τὰ Τμήματα Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τῶν Πανεπιστημίων μας, τὶς Ξένες Ἀρχαιολογικὲς Σχολές. Κατ' ἐξοχὴν δὲ τὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ἱστορικὰ πρῶτος ἐπιστημονικὸς ὀργανισμὸς πὸ δημιουργήθηκε στὴ χώρα μας στὸ πεδίο τῆς ἀρχαιολογικῆς ἔρευνας.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία ἔχει συντελέσει τὰ μέγιστα στὴ διάσωση τῶν μνημείων καὶ στὴν ἀρχαιογνωστικὴ ἔρευνα. Μὲ τὰ μέλη της, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὑπερέτησαν ἢ ὑπηρετοῦν ὡς βασικὰ στελέχη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας, ἔχει ἐπεκτείνει τὸ ἐρευνητικὸ της ἔργο σὲ ὅλη τὴν Ἐπικράτεια. Τὸ ἐκδοτικὸ της ἔργο τὴν καθιστᾷ μαζί με τὸ Ταμεῖο Ἀρχαιολογικῶν Πόρων ἓνα ἀπὸ τοὺς σοβαρότερους καὶ ἐγκυρότερους ἀρχαιολογικοὺς ἐκδοτικοὺς ὀργανισμοὺς τῆς χώρας. Εὐχόμαι λοιπόν, καὶ φέτος ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία νὰ συνεχίσει τὴν μακρὰ της παράδοση με ἀκόμη παραγωγικότερο ἔργο».

Ἐνίσχυση μελετῶν

Εὐχαρίστως γνωστοποιεῖται εἰς τοὺς ἐταίρους ὅτι τὸ «Πρόγραμμα Shelby White - Leon Levy γιὰ ἀρχαιολογικὲς ἐκδόσεις» ἐνίσχυσε ἐφέτος οἰκονομικὰ με σημαντικὰ ποσὰ προετοιμαζόμενες δημοσιεύσεις ἀνασκαφῶν καὶ εὐρημάτων τῆς Ἐταιρείας: τὴ δημοσίευση τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπύρου Ἰακωβίδη, «Οἰκοδομικὸ συγκρότημα στὸ ΒΔ τμήμα τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν» καὶ τῆς κυρίας Ἀνδρονίκης Μακρῆ, «Ἐπιγραφές ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ σταδίου καὶ τοῦ γυμνασίου τῆς ἀρχαίας Μεσσήνης».

Προσφορὲς γιὰ τὸ Τμήμα Κύπρου

Μετὰ τὴ λήξη τῆς Α' Τακτικῆς Συνέλευσης τοῦ 1998 οἱ ἐταῖροι ἀνταποκρινόμενοι στὴν παράκληση τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κατέβαλαν στὸν Ταμῖα τῆς Ἐταιρείας χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ Τμήματος Κύπρου. Τὴν ἐπομένη, Δευτέρα 18 Μαΐου, ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἐταιρείας συνεισέφεραν γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ καὶ συγκεντρώθηκε ἀξιόλογο

ποσόν. Τὸ Συμβούλιο χαίρει διότι ἡ πρώτη οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τῆς προσπάθειας προέρχεται ἀπὸ τοὺς ἑταίρους καὶ τοὺς συνεργάτες του. Χαίρει ἀκόμη διότι τὰ πρῶτα βιβλία ποὺ δωρήθηκαν γιὰ τὸ Τμῆμα Κύπρου εἶναι πάλι ἰδιωτικὴ προσφορά· τῆς κυρίας Μαρίας Παυλῆ εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της Γεωργίου Παυλῆ, Προέδρου τῶν Φίλων τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου, καὶ τῆς κυρίας Ἀναστασίας Ὠνάσογλου, ἡ ὁποία προσέφερε τὰ ἀρχαιολογικὰ βιβλία τῆς ἀξέχαστης Ἀρτέμιδος Ὠνάσογλου, Ἐπιμελητριάς τῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ ἑταίρου μας († 27 Ἰουλίου 1995).

Τὰ πενήντα χρόνια τοῦ Σουηδικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου

Τὴν 10ῃ Μαΐου ἐορτάστηκε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ μεγάρου τῆς Ἑταιρείας ἡ ἐπέτειος τῆς συμπλήρωσης 50 χρόνων ἀπὸ τὴν ἴδρυση τοῦ Σουηδικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου. Ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας ὁμίλησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου κ. Γεώργιος Δοντᾶς, ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς.

Ἐξοχώτατοι, Κύριοι Διευθυνταί, Κυρίες καὶ Κύριοι,

Μὲ χαρὰ σᾶς ὑποδέχεται στὴ μεγάλη της αἴθουσα ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία γιὰ τὸν ἐορτασμὸ τῶν 50 χρόνων λειτουργίας τοῦ Σουηδικοῦ Ἰνστιτούτου στὴν Ἀθήνα.

Ἵποθέτω βέβαια ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς γνωρίζουν ἤδη ὅτι ἡ σουηδικὴ ἀρχαιολογικὴ δράση στὴν Ἑλλάδα εἶναι παλαιότερη ἀπὸ τὴ λειτουργία τοῦ Ἰνστιτούτου, καὶ ὅτι πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἦταν ἀνέκαθεν τὰ ἐπιτεύγματά της. Πράγματι ἡ ἀρχὴ τῆς σουηδικῆς ἀρχαιολογικῆς δράσης βρίσκεται περισσότερο ἀπὸ 100 χρόνια πίσω ἀπὸ σήμερα, τότε ποὺ οἱ Wide καὶ Kjellberg ἀνέσκαπταν τὸ ἱερὸ τοῦ Ποσειδῶνος στὴν Καλαύρεια (τὸν

σημερινό Πόρο) και τόν γνωστό προϊστορικό τάφο στις Ἀφίδνες τῆς Ἀττικῆς. Πιὸ γνωστὲς ἀκόμη εἶναι ἴσως οἱ μεγάλης κλίμακος ἀνασκαφές πού διεξήγαγε στὴ δεκαετία τοῦ '20 ὁ ἀρχαιολόγος Διάδοχος ἀρχικὰ τοῦ σουηδικοῦ θρόνου καὶ Βασιλεὺς ὕστερα τῆς Σουηδίας Γουσταῦος Ἀδόλφος Α΄ στὴν Ἀσίνη τῆς Ἀργολίδος, ὅπως καὶ οἱ ἀνασκαφές πού ἔγιναν στὰ Δενδρά, τὴν ἀρχαία Μιδέα, τὸ Μπερμπάτι τῆς Ἀργολίδος, τὴν Ἀσέα τῆς Ἀρκαδίας, τὸ Μάλθι τῆς Μεσσηνίας, ἀπὸ τὸν Axel Persson καὶ ἄλλους. Ὅλες ἐκεῖνες οἱ παλιές ἀνασκαφές ὑπῆρξαν ὑψηλοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου ἐργασίες, πού συνετέλεσαν ἀποφασιστικὰ στὴ διεύρυνση καὶ τὴ στερέωση τῶν γνώσεών μας γιὰ τὴν προϊστορία κυρίως, ἀλλὰ καὶ ἄλλες ἱστορικὲς στιγμὲς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ὅπωςδὴποτε πρὶν ἀπὸ 50 ἀκριβῶς χρόνια, στὶς 10 Μαΐου τοῦ ἔτους 1948, ἐγκαινιάστηκε στὴν Ἀθήνα τὸ Σουηδικὸ Ἰνστιτούτο καὶ τὸ ἀρχαιολογικὸ ἔργο τῶν Σουηδῶν στὴν Ἑλλάδα ἀπέκτησε τὴ μόνιμη πιά βάση του. Ἰδρυμα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὅπως εἶναι καὶ ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, τὸ Σουηδικὸ Ἰνστιτούτο δέχεται οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις ἀπὸ ἰδιῶτες χορηγούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Σουηδικὸ Κράτος. Ἔτσι, ἔχοντας ἐξασφαλισμένη τὴν οἰκονομικὴ του αὐτάρκεια, μπόρεσε ὄχι μόνον νὰ συνεχίσει τὶς μεγάλες συστηματικὲς ἀνασκαφές πού προανέφερα, ὑπὸ τὴ διεύθυνση τῶν ἐκάστοτε Διευθυντῶν του Åkerström, Åström, Styrenius, Hägg καὶ ἄλλων καὶ μὲ Ἑλληνας ἐπιστημονικοὺς συνεργάτες ἀργότερα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκτείνει πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια τὴ δράση του καὶ στὰ Χανιά καὶ τὴ Μακεδονία, καὶ τελευταῖα νὰ περιλάβει στὶς δραστηριότητές του καὶ ἓνα πρόγραμμα ἐπιφανειακῆς ἐρεύνης τοῦ ἐδάφους ἀνατολικῶς τῶν Μυκηνῶν, ὑπὸ τὴ διεύθυνση τῆς σημερινῆς βοηθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου κυρίας Berit Wells.

Φυσικά, τὸ ἔργο τοῦ Σουηδικοῦ Ἰνστιτούτου περιλαμβάνει ὅπως κάθε ἀνασκαφικὴ ἐργασία ἓνα πλῆθος δραστηριοτήτων ποὺ συνδέονται στενὰ καὶ ἀναπόσπαστα μὲ αὐτές: μελετητικὲς, ἐκδοτικὲς —καὶ ἔχουν ἕως τώρα ἐκδοθεῖ πολλές πολὺ ἀξιόλογες, μερικὲς μάλιστα ἀποφασιστικὲς γιὰ τὴ γνώση τῆς ἑλληνικῆς καὶ εἰδικότερα τῆς προϊστορικῆς ἀρχαιότητος μελέτες— καὶ εἶναι ἀκόμα καὶ διδακτικό: ὁμάδες ἐπιλέκτων σπουδαστῶν τῶν τεσσάρων Πανεπιστημίων τῆς Σουηδίας διδάσκονται τὸν χειμῶνα καὶ τὸ καλοκαίρι τὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία, τοπογραφία καὶ τέχνη, ἐνῶ στὴν ἀνασκαφὴ ἐξασκοῦνται πρακτικὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σπουδαστὲς τῶν Πανεπιστημίων τῆς Στοκχόλμης καὶ τῆς Οὐψάλας ἐπὶ πέντε καλοκαιρινὲς ἐβδομάδες, ὑποβαλλόμενοι στὴ συνέχεια σὲ ἐξετάσεις στὴν Ἀθήνα.

Κι ἀκόμα, τὸ Σουηδικὸ Ἰνστιτούτο, τὸ ὁποῖο ἀρχικὰ στεγαζόταν σὲ διαμέρισμα τῆς πολυκατοικίας τῆς ὁδοῦ Βουκουρεστίου 29, τώρα ἔχει ἀπὸ ἐτῶν τὴ δική του στέγη, ἓνα νεοκλασικὸ κτίριο στὴν ὁδὸ Μητσαίων ἀρ. 9, κοντὰ στὴν Ἀκρόπολη, καὶ προγραμματίζεται ἤδη μαζὶ μὲ τοὺς Φιλανδούς καὶ ἄλλους Σκανδιναυοὺς ἡ δημιουργία κοινῆς μεγάλης, σκανδιναυικῆς βιβλιοθήκης στὸ ἴδιο οἰκοδομικὸ τετράγωνο.

Στοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς παρόντες αὐτὰ εἶναι πράγματα ἀσφαλῶς γνωστά, γι' αὐτὸ καὶ ἐκτίθενται μὲ κάθε συντομία, κυρίως γι' αὐτοὺς ἐκ τῶν παρόντων στοὺς ὁποίους δὲν θὰ εἶναι οἰκεῖα.

Τελειώνοντας θὰ ἤθελα, ἐκφράζοντας καὶ τοὺς συναδέλφους μου στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, νὰ ἀπευθύνω ὀλόψυχα στὸ Σουηδικὸ Ἰνστιτούτο εὐχὲς γιὰ βίον μακρὸν καὶ πάντοτε γόνιμον πρὸς τὸ καλὸ τῆς ἐπιστήμης ποὺ μᾶς ἐνώνει σὲ μιὰ οἰκογένεια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ὑποστήριξη καὶ τόνωση τῶν ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν, τῶν ὁποίων ἐπίγρουσα καὶ ἀγωνιώδη, πιστεύω, γιὰ

τὴν ἴδια τὴν ἐπιβίωσή της, ἔχει σήμερα ἀνάγκη ὀλόκληρη ἢ ἀνθρωπότης· περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι εἶχε σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη φάση τοῦ παρελθόντος της.

Your Excellencies, Dear colleagues and friends,

The Archaeological Society at Athens rejoices to welcome you this afternoon in the main hall of its mansion on the occasion of the 50th anniversary of the Swedish Institute at Athens. It wishes you wholeheartedly a very long and productive activity to the benefit of archaeological science which we cultivate in common, and it hopes too that you will make all efforts for promoting classical culture in the future as you have done until now. Now, more than ever before, is classical culture and what it stands for of vital importance for the survival of civilized humanity.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ-ΓΚΟΦΑ

Η ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ΝΤΟΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

ΜΥΚΗΝΑΪΚΑ

ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΑ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ

Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ 1998

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ Σ. ΠΙΤΤΑΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στήν Ἀθήνα σήμερα, Κυριακή 17 Μαΐου 1998, ὥρα 10 π.μ., ἔγινε στή μικρὴ αἴθουσα τοῦ μεγάρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, Πανεπιστημίου 22, ἡ Πρώτη Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση τῶν ἐταίρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους παραβρέθησαν οἱ ἑξῆς:

1. Γεώργιος Δοντᾶς, 2. Βασίλειος Πετράκος, 3. Δέσποινα Σκορδᾶ, 4. Ἄννα Παπαδημητρίου, 5. Μέλπω Πωλογιῶργη, 6. Ἀγγελικὴ Ἀνδρειωμένου, 7. Χρῆστος Ντούμας, 8. Μαρία Θεοχάρη, 9. Φανὴ Μαλλούχου, 10. Μαρία Μιράσγεζη, 11. Ἀγγελικὴ Κόκκου, 12. Λίλα Μαραγκοῦ, 13. Αἰκατερίνη Ἀλεξοπούλου, 14. Κωνσταντῖνος Ζάμπας, 15. Ντόρα Βασιλικοῦ, 16. Παναγιώτης Τσελίκας, 17. Ἐβη Τουλούπα, 18. Χαράλαμπος Πέννας, 19. Μάρω Κύρκου, 20. Μαρία Παντελίδου, 21. Δόμνα Δοντᾶ, 22. Ἰωάννης Παπαποστόλου, 23. Ἰφιγένεια Δεκουλάκου, 24. Φανὴ Δροσογιάννη, 25. Δικαῖος Βαγιακάκος, 26. Δημ. Κουρκουμέλης, 27. Valtin von Eickstedt, 28. Νικόλαος Δεπάστας, 29. Διονύσιος Μαυρογιάννης, 30. Δημήτριος Κοζομπόλης, 31. Ροδονίκη Ἐτζέογλου, 32. Χαράλαμπος Κριτζᾶς, 33. Ἐλένη Παπασταύρου, 34. Νικόλαος Βέλτσος-Λούβαρης, 35. Ἀλέξανδρος Καμπίτογλου, 36. Σπυρίδων Κοκκολιάδης, 37. Ἡρακλῆς Δανιήλ, 38. Μαρία Οἰκονομάκου, 39. Χριστίνα Μελισσηνοῦ, 40. Ἐλένη Κουνουπιώτου-Μανωλέσσου, 41. Δωροθέα Χριστοπούλου, 42. Ἀναστασία Dinsmoor, 43. Οὐρανία Εὐφραίμογλου, 44. Λάζαρος Εὐφραίμογλου, 45. Κλαίρη Εὐστρατίου, 46. Ντίνα Δελμούζου, 47. Θάλεια Λαζαρίδου, 48. Ἄννα Μιχαηλίδου, 49. Λυδία Παλαιοκρασσᾶ, 50. Ἐλένη Κούκκου, 51. Ἀθηνᾶ Ἰακωβίδου, 52. Ἀλκμήνη Σταυριδῆ, 53. Μάντω Οἰκονομίδου, 54. Αἰκατερίνη Δημακοπούλου,

55. Ντόρα Κόνσολα, 56. Βασιλική Μαχαίρα, 57. Έλεάνα Ραυτοπούλου, 58. Έλενή Μπέζη, 59. Νάγια Σγουρίτσα-Πολυχρονάκου, 60. Σπυρίδων Κανίνιας, 61. Νικόλαος Γκιολές.

Πρώτος έλαβε τον λόγο ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Αρχαιολογικής Έταιρείας Γεώργιος Δοντάς, ο οποίος έπρότεινε όπως, κατά το άρθρο 31 του Όργανισμού, εκλεγούν με φανερή ψηφοφορία τα μέλη του Προεδρείου της Συνέλευσης. Έκλέχθηκαν ομοφώνως οι κάτωθι:

Λίλα Μαραγκού ως Πρόεδρος, Χαράλαμπος Κριτζάς ως Αντιπρόεδρος, Ντόρα Βασιλικού ως Πρώτη Γραμματεύς, Μέλπω Πωλογιώρα ως Δευτέρα Γραμματεύς.

Η Πρόεδρος της Συνέλευσης Λίλα Μαραγκού ευχαρίστησε τους εταίρους για την εκλογή της ως και για την εκλογή των λοιπών μελών του Προεδρείου και τους κάλεσε να εκλέξουν με μυστική ψηφοφορία τα πέντε μέλη της Έξελεγκτικής Έπιτροπείας για τη χρήση του 1998.

Μετά το τέλος της ψηφοφορίας και τη διαλογή των ψήφων η Πρόεδρος της Συνέλευσης ανακοίνωσε ότι έψηφισαν 61 έταίροι. Εύρέθησαν 61 φάκελοι στην κάλπη, ένας δέν περιείχε ψηφοδέλτιο. Έλαβαν: 1. Δικαίος Βαγιακάκος 58 ψήφους, 2. Δημήτριος Κοζομπόλης 55 ψήφους, 3. Άλέξανδρος Μαζαράκης Αϊνιάν 58 ψήφους, 4. Διονύσιος Μινώτος 59 ψήφους, 5. Μαρία Οικονομάκου 60 ψήφους, 6. Πάντος Πάντος 1 ψήφο, Φανή Δροσογιάννη 1 ψήφο. Έξελέγησαν ως μέλη της Έξελεγκτικής Έπιτροπείας οι πέντε πρώτοι.

Μετά το πέρας της ψηφοφορίας προσήλθαν και οι έξης έταίροι, οι οποίοι δέν έψηφισαν: 62. Διονύσιος Μινώτος, 63. Πέτρος Καλλιγιάς, 64. Παναγιώτης Σιμωντάς, 65. Ήλιος Οικονόμου, 66. Ίωάννης Άκαμάτης, 67. Άλέξανδρος Φωτιάδης, 68. Γεώργιος Λάββας, 69. Μιχαήλ Λουλλουπής, 70. Μαρία Χαιρέτη, 71. Άλεξάνδρα Λοΐζου.

Έν συνεχεία η Πρόεδρος της Συνέλευσης έκάλεσε τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου να εκθέσει τα πεπραγμένα του 1997.

Ὁ Γενικός Γραμματεὺς εἶπε τὰ ἐξῆς:

«Κατὰ τὸ 1997 καὶ τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ 1998 ἡ Ἑταιρεία στερήθηκε ἀγαπητῶν ἐταίρων. Στις 25 Ὀκτωβρίου ἀπεβίωσε ἡ Βαρβάρα Φιλιππάκη, τέως Γενικὴ Ἐφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων· στις 28 Νοεμβρίου ὁ ἐπίτιμος ἐταῖρος Tony Hackens, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου στὸ Βέλγιο, τὴν 1 Μαρτίου τοῦ 1998 ὁ τέως Γενικός Ἐφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ ἀκαδημαϊκὸς Μανόλης Χατζηδάκης καὶ στις 23 Ἀπριλίου ὁ ἐπίτιμος Σύμβουλος Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς. Κατὰ τὸ ἔθος θὰ μιλήσω ἐκτενῶς γιὰ ὅσους στερήθηκε ἡ Ἑταιρεία σὲ λίγες ὥρες, κατὰ τὴν ἐκθεση τοῦ Ἔργου μας.

Πέρυσι συμπληρώθηκαν 160 χρόνια ἀπὸ τὴν ἰδρυση τῆς Ἑταιρείας· φέτος ἐορτάζουμε τὴν ἐπέτειο τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κυριακοῦ Πιπτάκη, τοῦ πρώτου Ἑλληνος Ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων ὁ ὁποῖος, μόνος του, διηύθυνε τὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑπιμετρία ἀπὸ τοῦ 1836 μέχρι τοῦ θανάτου του, τὸ 1863. Ὁ Πιπτάκης μὲ τὸν Κωνσταντῖνο Μπέλιο καὶ τὸν Ἀλέξανδρο Ραγκαβῆ εἶναι οἱ τρεῖς ἰδρυτὲς τῆς Ἑταιρείας. Γιὰ τὸν ἐορτασμὸ τῆς ἐπετείου θὰ γίνῃ τὸ φθινόπωρο δημόσια συνεδρία, κατὰ τὴν ὁποία θὰ ἐξιστορηθεῖ ὁ βίος καὶ θὰ περιγραφεῖ ἡ προσφορὰ τοῦ Κυριακοῦ Πιπτάκη στὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία.

Γνωρίζω ὅτι ἡ μνημόνευση τῶν παλαιότερων ἀρχαιολόγων δημιουργεῖ σὲ ἀρκετοὺς ἀνία. Αὐτὸ ὀφείλεται στὴν παραγνώριση τῆς πραγματικότητας, ὅτι τὰ σημερινὰ βασίζονται στὰ χθεσινὰ. Μὲ τὴ γνώση τους ἐνεργοῦμε ὀρθότερα, ἀποφεύγουμε τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος καὶ δὲν κινδυνεύει τὸ νέο καὶ σύγχρονο νὰ μεταβληθεῖ σὲ φάρσα, ὅπως συνήθως γίνεται.

Ἡ διαχείριση τῆς Ἑταιρείας ἐλέγχθηκε ἀπὸ τὸν Ὀρκωτὸ Ἐλεγκτὴ κ. Στυλ. Παπανικολάου καὶ οἱ λογαρια-

σμοί τῶν ὑπολόγων τῶν πιστώσεων τῆς Ἑταιρείας ἐλέγχθηκαν ἐπὶ πλεόν ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ Ἐλέγχου. Ἀναλυτικὴ ἔκθεση περὶ τῶν οἰκονομικῶν μας θὰ ἀκούσετε εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ τὴν Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπεῖα.

Ἡ Βιβλιοθήκη μας πλουτίστηκε κατὰ τὸ 1997 μὲ 1.541 νέους τόμους. Οἱ 513 ἀποκτήθηκαν μὲ ἀγορά, οἱ 394 μὲ ἀνταλλαγή καὶ οἱ 634 ἀποτελοῦν δωρεές. Βιβλιοδετήθηκαν ἀκόμη 384 τόμοι καὶ τῇ Βιβλιοθήκη χρησιμοποίησαν 2.808 μελετητές.

Εὐχαρίστως σᾶς μνημονεύω ὅτι δωρήθηκε στὴν Ἑταιρεία ἡ ἱστορικὴ καὶ ἀρχαιολογικὴ βιβλιοθήκη τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Παυλῆ, Προέδρου τῶν Φίλων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Τῇ δωρεὰ ἔκαμε ἡ σύζυγός του, κυρία Μαρία Παυλῆ, πρὸς τὴν ὁποία τὸ Συμβούλιο καὶ οἱ ἑταῖροι ἐκφράζουμε εὐχαριστίες. Ἡ νέα δωρεὰ θὰ πλουτίσει τὴν ἐδῶ Βιβλιοθήκη μας καὶ τὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Τμήματος Κύπρου.

Τὸ Ἀρχεῖο αὐξήθηκε κατὰ τὸ 1997 μὲ νέα ἔγγραφα, φωτογραφίες καὶ σχέδια. Ἰδιαίτερα μνημονεύω σειρὰ σχεδίων τοῦ Ἀλέκου Κοντοπούλου καὶ ἄλλων ζωγράφων, πού εἶχαν ἐκπονηθεῖ γιὰ νὰ εἰκονογραφῆσουν μελέτες τοῦ Κωνσταντίνου Ρωμαίου. Δωρήθηκε ἐπίσης, ἀπὸ τὴν Β' Ἐφορεία τῶν Ἀρχαιοτήτων, μεγάλο καὶ σημαντικό μέρος τῶν καταλοίπων τοῦ Ἀποστόλου Ἀρβανιτοπούλου, τὸ ὁποῖο ἐλπίζω ὅτι θὰ αὐξηθεῖ. Μεταξὺ τῶν δωρηθέντων περιλαμβάνονται πολλὰ ἡμερολόγια τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἑταιρείας στὴ Θεσσαλία, τὰ ὁποῖα, ἐπὶ τέλος, βρέθηκαν στὴ θέση ὅπου ἀνήκουν.

Τὸ Ἀρχεῖο, ὅπως γνωρίζετε, προσφέρει πολὺτιμες ὑπηρεσίες· παρέχει συνεχῶς στοὺς μελετητὲς πληροφορίες ἀπὸ τὰ ἠλεκτρονικὰ προγράμματα, ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τῶν παλαιῶν ἀρχαιολόγων καὶ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα του. Τὰ σχέδια καὶ οἱ χιλιάδες τῶν φωτογραφιῶν τῶν ὁποίων δίδονται ἐδῶ καὶ στὸ Ἐξωτερικό, ἀντίγραφα, τὸ καθιστοῦν μοναδικὴ πηγὴ γνώσης τῶν παλαιῶν ἀνασκαφῶν.

Οί δημοσιεύσεις μας ἦσαν πολλές καί σημαντικές. Ἐκδόθηκαν οἱ τόμοι τῶν περιοδικῶν μας, τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1995, τῶν Πρακτικῶν τοῦ ἰδίου ἔτους, τοῦ Ἔργου τοῦ 1996 καί τὰ τεύχη 41-44 τοῦ Μέντορος τοῦ 1997. Νέα βιβλία ἐκδόθηκαν: τοῦ Τάσου Τανούλα, *Τὰ Προπύλαια τῆς ἀθηναϊκῆς Ἀκρόπολης κατά τὸν Μεσαίωνα*, τῆς Μαρίας Παντελίδου Γκόφα, *Ἡ νεολιθική Ἀττική*, τῆς Ντόρας Βασιλικού, *Μυκηναϊκά σφραγιστικά δακτυλίδια*, τοῦ Ἰωάννου Γενναδίου, *Ὁ Λόρδος Ἐλγιν*, σὲ δεύτερη ἔκδοση, καί τὸ ἔργο τῶν Humfry Payne - Gerard Mackworth Young, *Ἀρχαίικη μαρμάρινη πλαστική ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη*, κατὰ μετάφραση τῆς ἐταίρου κυρίας Μαρίας Μπρούσκαρη, τὴν ὁποία εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν πολύτιμη προσφορά της. Τέλος, ἐκδόθηκε καί τὸ ἔργο τοῦ ὁμιλοῦντος, *Οἱ ἐπιγραφές τοῦ Ὠρωποῦ*. Μέσα στὴ χρονιά πού διανύουμε θὰ κυκλοφορήσουν ἀκόμη ἀρκετὰ βιβλία, τὰ ὁποία βρίσκονται στὸ τέλος τῆς ἐκδοτικῆς διαδικασίας.

Ἐδῶ ἀρμόζει νὰ μνημονευθεῖ καινοτομία ἡ ὁποία θὰ ἀποδειχθεῖ εὐεργετική. Τὸ Συμβούλιο δημιούργησε εἰδικὸ λογαριασμὸ μὲ τὴν ὄνομασία *Κεφάλαιον Δημοσιεύσεων*. Ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς τροφοδοτεῖται ἀπὸ μικρὴ κράτηση τῶν πιστώσεων πού χορηγεῖ στοὺς ἀνασκαφεῖς καί θὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν ἔκδοση τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἀνασκαφῶν. Φυσικὰ ἡ κράτηση ἀπὸ κάθε ἀνασκαφὴ προορίζεται ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴ δημοσίευσή της, δηλαδή τὴν ἔκδοση βιβλίων πού τὴν ἀφοροῦν, καί ὄχι καί γιὰ τὴ δημοσίευση ἀνασκαφῶν τρίτων.

Ἡ Σχολὴ Διδασκαλίας τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης λειτούργησε γιὰ ἕνατη χρονιά μὲ θέματα μαθημάτων τὸν οἰκισμὸ τοῦ Ἀκρωτηρίου Θήρας, τὴν αἰγυπτιακὴ τέχνη καί τὴν τέχνη στὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ἀνασκαφές καί ἀρχαιολογικὲς ἐργασίες, γιὰ τίς ὁποῖες θὰ μιλήσω σὲ λίγο διεξοδικῶς, ἔγιναν στὸν Ραμνούντα,

στό Τσέπι Μαραθῶνος, στὸν Θορικὸ, στὴ Σκάλα Ὠρω-
ποῦ, στὴ Μεσσήνη, στὴ Φιγάλεια, στὴν Καλλιθέα Πα-
τρῶν, στὸν Θέρμο, στὴ Δωδώνη, στὸ ἱερό τοῦ Ἀπόλλω-
νος Μαλεάτα, στὴ Φιλιπιάδα, στὴν ἀρχαία Ἀμφίπολη,
στὴ Μινῶα Ἀμοργοῦ, στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας, στὴ Σύμη
Βιάννου καὶ στὴ Ζάκρο.

Ἐκτὸς τῶν ὄσων ἀκούσατε καὶ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν
τις μόνιμες φροντίδες τοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὴ χρονιά
ποῦ πέρασε καὶ τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ 1998, μᾶς
ἀπασχόλησαν ἰδιαίτερα δύο ζητήματα: τῆς ἀξιοποιήσεως
τῶν οἰκοπέδων τῆς λεωφόρου Συγγροῦ καὶ τοῦ Τμή-
ματος τῆς Ἑταιρείας στὴν Κύπρο.

Ὡς πρὸς τὰ οἰκόπεδα ἀπὸ μακροῦ χρόνου γίνονται
διαπραγματεύσεις μὲ κατασκευαστικὴ ἑταιρεία γιὰ τὴν
ἐπὶ ἀντιπαροχῆ οἰκοδόμησή τους. Οἱ διαπραγματεύσεις
ἔχουν προχωρήσει σὲ μεγάλο βαθμό, τὸ Συμβούλιο ἔχει
ἔλθει σὲ κατ' ἀρχὴν συμφωνία μὲ τὸν μελλοντικὸ κατα-
σκευαστὴ καὶ πιστεύουμε ὅτι ἂν οἱ συνεννοήσεις κατα-
λήξουν σὲ ὀριστικὴ συμφωνία, ἡ Ἑταιρεία θὰ ἀποκτήσει
ἓνα νέο, μεγάλο καὶ ἀποδοτικὸ περιουσιακὸ στοιχείο.
Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι θὰ γίνῃ πολὺ πλούσια. Θὰ γίνῃ
περισσότερο ἀνεξάρτητη καί, ἐφ' ὅσον συνεχιστεῖ ἡ πολι-
τικὴ τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς στοὺς κα-
θαρῶς ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς, θὰ ἐκτελεῖ κατὰ τὸν
αἰῶνα ποῦ ἔρχεται μὲ περισσότερη πληρότητα καὶ συ-
νέπεια τὸ ἔργο ποῦ τῆς ἐπιβάλλουν ἡ ἱστορία τῆς, οἱ
ὑποχρεώσεις τῆς καὶ οἱ καιροί. Τὸ ἔχω πεῖ καὶ ἄλλοτε
καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω ἀλλὰ δὲν φαίνεται νὰ γίνῃται
ἀντιληπτό, ἀπὸ μερικοὺς τουλάχιστον. Ἡ Ἑταιρεία δὲν
εἶναι κοσμικὸ ἴδρυμα παραεπιστημονικῶν ἐκδηλώσεων
καὶ ἴδρυμα ἀνασκαφῶν. Ὅ,τι κάμνει πρέπει νὰ δια-
τηρεῖται εἰς τὸ διηνεκές. Κατὰ τὸ παρελθόν, τὸ ἀπώτερο
καὶ τὸ πλησιέστερο, ξοδεύτηκαν χρήματα γιὰ πρό-
σκαιρους σκοποὺς, γιὰ κοσμικῆς φύσεως ἐκδηλώσεις ἢ

ἀκόμη γιὰ ἐκ τῶν προτέρων ἀποτυχημένες ἀνασκαφές, γιὰ μελέτες οἱ ὁποῖες ποτὲ δὲν ἔγιναν, γιὰ σχέδια καὶ φωτογραφίες πού ποτὲ δὲν χρησιμοποιήθηκαν. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ ἐπαναλαμβάνεται. Θέλουμε κάθε δραχμὴ πού διατίθεται νὰ ἔχει ἀποτέλεσμα εὐεργετικὸ γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὸν τόπο. Δὲν εἶναι ἔργο τῆς Ἑταιρείας ἡ ὑποκατάσταση φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἢ κρατικῶν καὶ δημοτικῶν ὑπηρεσιῶν. Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουμε ἐκεῖνο πού μᾶς ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴ συναίσθηση τοῦ χρέους μας πρὸς τὸν τόπο.

Τὸ ἀτύχημα γιὰ τὴν Ἑταιρεία εἶναι ὅτι τὴ συναίσθηση τοῦ χρέους τὴν ἔχει σχεδὸν μόνον αὐτή. Τοῦτο ὀφείλεται στὴν ἀδιάσπαστη συνέχειά της καὶ τὸν σεβασμό, ἕως σήμερα, μὲ τὸν ὁποῖο ἡ διοίκησή της τηρεῖ τὴν παράδοση, δηλαδὴ ἐκπληρώνει τὸν ἀρχικὸ σκοπὸ της. Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ ἄλλοι πού προσφέρουν, καὶ ἡ προσφορὰ τους εἶναι σημαντικὴ. Ἀρκετοὶ ὅμως ἐνεργοῦν σὲ προσωπικὸ καὶ ἀτομικὸ ἐπίπεδο. Καθὼς πιέζονται ἀπὸ τίς οικονομικὲς ἀναγκαιότητες, ἐνεργοῦν αὐτονόμως σὲ πολὺ περιορισμένο βαθμό. Εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀποδώσουν ἔργο σὲ σύντομο χρόνο, ὅπως ἐπιβάλλουν οἱ κανονισμοὶ πού θέσπισαν τρίτοι, ἄσχετοι πρὸς τὰ ζητήματα πού θέτει ἡ ἔρευνα καὶ ἡ μελέτη τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ δημιουργία πρόωρων ἔργων, ἀνώριμων καὶ ἀκατέργαστων. Γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ δημιουργία δὲν ἀρκοῦν τὰ χρήματα καὶ οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι. Χρειαζόνται περισσότερο ὁ χρόνος καὶ οἱ ὥριμοι ἄνθρωποι.

Στὴν Ἑλλάδα ἡ ὁποία στερεῖται ἐντελῶς παραδόσεως στὴ διδασκαλία, στὴν ἔρευνα καὶ στὴ μελέτη τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ κόσμου καὶ στὴ δημιουργία μεγάλων ἔργων, συμβαίνει στὴν ἐπιστήμη ὅ,τι καὶ στίς ὑποανάπτυκτες χῶρες. Διαθέτουμε τὰ πλεόν σύγχρονα μηχανήματα καὶ μεθόδους ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ τὰ χρησιμο-

ποιήσουμε ἐπωφελῶς, γιατί δὲν ἔχουμε διανύσει τὰ προηγούμενα στάδια τῆς ἐπιστήμης. Σκεφθήκατε ποτέ, ὅτι τὸ μόνο ἀρχαιογνωστικὸ λεξικὸ πὺ ἐγινε ἀπὸ Ἑλληνα εἶναι τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ καὶ χρονολογεῖται στὸ 1888; Παρὰ ταῦτα εἶναι χρήσιμο ἀκόμη καὶ σήμερα, καὶ δὲν εἶναι χωρὶς σημασία ὅτι τὸ ἐξέδωσε ὁ σπουδαῖος ἐκεῖνος ἐκδότης, ὁ Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Πέρυσι σὰς ἐζήτησα νὰ πεῖτε ποῖος εἶναι, κατὰ τὴ γνώμη σας, ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ ἐνεργήσει ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὰ χρόνια πὺ ἔρχονται. Κανείς δὲν πρότεινε τίποτε ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἀργότερα ἀκούστηκαν ἀντιρρήσεις οἱ ὁποῖες ὅμως ἔμειναν ἐμβρυακὲς καί, κυρίως, προσωπικὲς. Χρειαζόμαστε ἰδέες πὺ νὰ ἐφαρμόζονται καὶ κυρίως θέλουμε οἱ ἰδέες νὰ συνοδεύονται ἀπὸ ἔμπρακτες ἐνέργειες γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τους. Ἀλλιῶς μεταβάλλεται ἡ Ἑταιρεία σὲ θέατρο ὅπου δύο ἢ τρεῖς ἄνθρωποι, μαζί μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἰδρύματος, παίζουν στὴ σκηνὴ ἐνῶ οἱ λοιποὶ στὴν πλατεία κριτικάρουν τὸ παίξιμό τους. Καὶ κατὰ τὴ φράση τοῦ στρατηγοῦ Φωκίωνος (Πλουτ., Φωκίων 25) «βλέπω πολλοὺς στρατηγούς καὶ λίγους στρατιῶτες».

Τὸ δεύτερο ζήτημα πὺ μᾶς ἀπασχόλησε ἦταν τοῦ Τμήματος τῆς Ἑταιρείας στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴ δημιουργία του ἀκούσατε πέρυσι ἀπαισιόδοξες ἀπόψεις τοῦ Συμβουλίου. Σήμερα, χωρὶς νὰ ἔχουν μεταβληθεῖ οἱ ἀντικειμενικοὶ παράγοντες πὺ πέρυσι μᾶς ἔκαμαν ἀπαισιόδοξους, θὰ σὰς ἐκθέσω πράγματα εὐχάριστα. Ὅπως γνωρίζετε, ἡ Ἑταιρεία ἀνέλαβε, τὸ 1989, νὰ ἰδρύσει τὸ Τμήμα ἔχοντας τὴν ἠθικὴ ὑποστήριξη τοῦ Κράτους καὶ τὴ ρητὴ, προφορικὴ, ὑπόσχεσή του ὅτι τὰ λειτουργικὰ ἔξοδα τοῦ Τμήματος θὰ καλύπτονταν ἀπὸ τὸ Δημόσιο. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κύπρου προσέφερε κεντρικότατο κτίριο στὴ Λευκωσία καὶ τὸ Κυπριακὸ Κράτος κατέβαλε

τὴν μεγάλη δαπάνη τῆς ἀνακαίνισής του, ἡ ὁποία ἔχει ἤδη συντελεστεῖ. Ζητήσαμε λοιπόν, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα, τὴν ὑπεσχημένη βοήθεια ἡ ὁποία, στὸ τέλος τέλος, θὰ δινόταν γιὰ ἔργο ἑλληνικό, ἐπιστημονικό, γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ πρώτου ἑλληνικοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἰδρύματος ἐκτὸς τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου. Δυστυχῆματα ἔθνικὰ δὲν ἐπέτρεψαν τὴ λειτουργία τοῦ Τμήματος τῆς Ἑταιρείας στὴν Κωνσταντινούπολη, ἡ ἴδρυση τοῦ ὁποίου ἀποτέλεσε τὸ πρῶτο μέλημα τοῦ Συμβουλίου ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς βρέθηκε ἐκεῖ ὡς μία ἀπὸ τίς δυνάμεις πού τὴν κατέλαβαν. Θὰ γινόταν καὶ τώρα τὸ ἴδιο; "Ἐτσι νομίζαμε, γιὰτὶ πολύχρονες προσπάθειές μας, παραστάσεις στὰ πρόσωπα τῆς Πολιτείας, ἔγγραφες αἰτήσεις μας καὶ ἀναφορές ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα καὶ χωρὶς ἀπάντηση. Κατεδίωκε, ἄραγε, τὴν εὐγενική ἐπιδίωξή μας κάποιος κακὸς δαίμων; Τὸ Συμβούλιο, καὶ κυρίως ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γραμματεὺς, βρέθηκαν σὲ ἀμηχανία, ὅπως ἐκεῖνοι οἱ ἀρχαῖοι Λακεδαιμόνιοι τῆς ναυμαχίας τῆς Κυζίκου τὸ 411, οἱ ὁποῖοι ἐμήνυσαν στὴ Σπάρτη, μετὰ τὴν ἦττα τους καὶ τὸν θάνατο τοῦ ναυάρχου τους, «ἀπορίομες τί χρῆ δρᾶν» (Ξενοφ. Ἑλλην. 1, 1, 23). Ἡ λύση πού δώσαμε ἦταν, νὰ προχωρήσει ἡ Ἑταιρεία στὴν πραγματοποίηση τῆς ὑπόσχεσης τοῦ 1989 καὶ νὰ στηριχθεῖ μόνο στὸν ἑαυτό της. "Ἄλλωστε αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ δυνάμη της ἐπὶ 160 χρόνια.

Ἀναγγείλαμε τὴν ἀπόφασή μας στὴν Κυβέρνηση τῆς Κύπρου ἡ ὁποία ἀποροῦσε, καὶ αὐτὴ, μὲ τὴ χρονοτριβή μας, καὶ ἀναλάβαμε τὴν ὑποχρέωση νὰ θέσουμε σὲ λειτουργία τὸ Τμήμα κατὰ τὸ φθινόπωρο, μὲ ἐπίσημα ἐγκαίνια βεβαίως. "Ἡδὴ ἐτοιμάζουμε τὴν ἐπίπλωση τοῦ κτιρίου καὶ συγκεντρώνουμε βιβλία μὲ τὰ ὁποῖα θὰ τὸ πλουτίσουμε. Τὸ Συμβούλιο σᾶς παρακαλεῖ νὰ ἐνισχύσετε τὴν προσπάθειά του πρῶτα πρῶτα μὲ τὴν προσφορά βιβλίων ἀρχαιολογικῶν, ἱστορικῶν, ἀρχαίων καὶ βυζαν-

τινῶν κειμένων καί, φυσικά, με χρηματικές προσφορές. Γνωρίζουμε ποιά είναι ἡ σημερινή οικονομική κατάσταση τῶν Ἑλλήνων· δὲν εἴμαστε ἀνεδαφικοί. Ζητοῦμε ὅμως τὴ συμβολικὴ προσφορά σας γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ εἰπούμε ὅτι τὸ Τμῆμα τῆς Κύπρου ξεκινᾷ με τὴν εἰσφορά τῶν ἐταίρων. Προτείνουμε λοιπὸν ὡς προσφορά τοῦ καθενός μας τὸ ποσὸν τῶν 1.000 δραχμῶν, τὸ ὁποῖο μποροῦμε καὶ σήμερα νὰ καταθέσουμε στὸν Ταμῖα τῆς Ἑταιρείας μετὰ τὴ λήξη τῆς Συνέλευσης.

Αὐτὰ ἦσαν, συνοπτικά, κυρίες καὶ κύριοι ἐταῖροι, τὰ ὅσα ἔπραξε τὸ Συμβούλιο κατὰ τὴ χρονιὰ πὺ πέρασε καὶ τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ 1998».

Μετὰ τὴν Ἔκθεση τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως διαβάστηκε ἡ Ἔκθεση τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπείας γιὰ τὴ χρῆση τοῦ 1997, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 1997

Σύμφωνα με τις διατάξεις τῶν ἄρθρων 31 καὶ 32 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπεὶα συντάσσει Ἔκθεση περὶ τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ λήξαντος ἔτους, τὴν ὁποία καὶ ὑποβάλλει πρὸς τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῶν Ἑταίρων.

Κατὰ τὸ ἄρθρο 17 τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ἡ τήρηση τῶν λογιστικῶν βιβλίων γίνεται κατὰ τὸ διπλογραφικὸ σύστημα με μηχανογραφικὸ τρόπο. Τὰ λογιστικὰ βιβλία πὺ τηρήθηκαν με τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι τὰ ἐξῆς: 1. Ἀναλυτικὸ Ἡμερολόγιο Ταμείου, 2. Ἀναλυτικὸ Ἡμερολόγιο Διαφόρων Πρά-

ξων, 3. Συγκεντρωτικό Ἡμερολόγιο, 4. Συγκεντρωτικό Καθολικό, 5. Καρτέλες κατὰ λογαριασμό Γενικοῦ Καθολικοῦ ἀναλυτικά, 6. Βιβλίο Ἐγγραφῶν Ἴσολογισμοῦ.

Βάσει τῶν καταχωρήσεων ποῦ ἔγιναν στὰ ἀνωτέρω λογιστικά βιβλία συντάχθηκαν στίς 31.12.1997 ὁ Ἴσολογισμὸς Περιουσιακῆς Κατάστασης καὶ ὁ Πίνακας Ἀποτελεσμάτων Χρήσης 1997. Οἱ ἀντίστοιχοι Πίνακες ἐπισυνάπτονται στὸ τέλος τῆς Ἐκθεσης. Παρατίθενται στὴ συνέχεια ὀρισμένα σχόλια καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τοὺς λογαριασμούς.

Ἐνεργητικὸ

1. **Γήπεδα:** Ἐμφανίζεται ἡ ἀξία τῶν οἰκοπέδων κυριότητος τῆς Α.Ε., ἡ ὁποία ἀνέρχεται σὲ 133.999.544 δρχ. σύμφωνα μὲ ἀποτίμηση τοῦ ἔτους 1979. Ὑποχρέωση ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἀξίας τους δὲν ὑπάρχει.

2. **Κτίρια:** Τὰ κτίρια κυριότητος τῆς Α.Ε. ἀπεικονίζονται στὸν Ἴσολογισμὸ μὲ λογιστικὸ ἰσότιμο 7.200 δρχ. χάριν μνείας, λόγῳ τῆς ὀλοσχεροῦς ἀπόσβεσης τῆς ἀξίας τους κατὰ τὸ παρελθόν.

3. **Ἐγκαταστάσεις κτιρίων:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀξία τοῦ ἀκινήτου ἐπὶ τῆς Λ. Ἀλεξάνδρας 105, τὸ ὁποῖο ἀγοράστηκε ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1996. Τὸ ἔτος 1997 ἔγινε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπόσβεση ἐκ δρχ. 89.167.315.

4. **Μηχανολογικὸς ἐξοπλισμὸς, μεταφορικὰ μέσα:** Οἱ λογαριασμοὶ αὐτοὶ ἔχουν ὀλοσχερῶς ἀποσβεσθεῖ καὶ ἐμφανίζονται μὲ λογιστικὸ ἰσότιμο μιᾶς δραχμῆς.

5. **Ἐπιπλα καὶ λοιπὸς ἐξοπλισμὸς:** Τὸ ἔτος 1997 διατέθηκαν 1.103.208 δρχ. γιὰ τὴν προμήθεια ἐπίπλων καὶ λοιποῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν Γραφείων τῆς Α.Ε., καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν προμήθεια ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῆς Α.Ε.

6. **Βιβλία Ἀποθέματος:** Ἐμφανίζεται τὸ ἀναπόσβεστο ὑπόλοιπο τῶν ἐκτὸς συναλλαγῆς βιβλίων.

7. **Βιβλία Βιβλιοθήκης:** Γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης κατὰ τὸ ἔτος 1997 διατέθηκαν 11.891.103 δρχ. Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀφορᾷ τόσο τὴν ἀγορὰ βιβλίων ἀπὸ τὸ Ἑσωτερικὸ καὶ τὸ Ἐξωτερικὸ ὅσο καὶ τὰ βιβλιοδετικά.

8. **Βιβλία πρὸς διάθεση:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ἀξία τοῦ ὑπολοίπου τῶν πρὸς πώληση βιβλίων τῆς Α.Ε. σὲ τιμὴ κόστους, βάσει τῆς ἀξίας τοῦ χαρτιοῦ καὶ τῶν ἐξόδων γιὰ στοιχειοθεσία, ἐκτύπωση καὶ βιβλιοδεσία. Ἡ ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τῆς Α.Ε. τὸ ἔτος 1997 ἀπορρόφησε τὸ ποσὸ τῶν 39.178.225 δρχ.

9. **Βιβλία ὑπὸ ἔκδοση:** Τὸ ποσὸν τῶν 3.012.473 δρχ. ἀπεικονίζει τὴν ἀξία τῶν βιβλίων τῶν ὁποίων δὲν εἶχε ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἐκτύπωση κατὰ τὴν 31.12.1997.

10. **Πελάτες:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζεται ἡ ἀπαίτηση τῆς Α.Ε. ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν βιβλίων στὸ Ἐξωτερικὸ.

11. **Χρεῶστες:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζονται οἱ ἀπαιτήσεις τῆς Α.Ε. κατὰ τὴν 31.12.1997, ἀπὸ προκαταβολὲς πού εἶχαν χορηγηθεῖ σὲ διαφόρους γιὰ τὰ «Ἔργα», τίς ἴδιες ἀνασκαφές καὶ τὴν ἐκτέλεση διαφόρων ἐργασιῶν.

12. **Χρεόγραφα:** Τὰ διάφορα χρεόγραφα τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς Α.Ε. τὴν 31.12.1997 ἀνέρχονται σὲ 574.240.493 δρχ. καὶ ἡ ἀποτίμηση ἔγινε βάσει τιμῶν κτήσεως μικροτέρων ἐκείνων τῆς μέσης τιμῆς Δεκεμβρίου 1997. Στὰ ὁμόλογα ἔχει γίνεи λογισμὸς δεδουλευμένων τόκων μέχρι 31.12.1997.

13. **Διαθέσιμα:** Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἀναγράφονται ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο Ταμείου τῆς 31.12.1997 καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῶν καταθέσεων τῆς Α.Ε. σὲ διάφορες τράπεζες. Τὸ ὕψος τῶν διαθέσιμων τῆς 31.12.1997 ἀνέρχεται σὲ 1.042.566.064 δρχ.

14. **Μεταβατικοί λογαριασμοί Ένεργητικοῦ:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀναγράφονται τὰ ἔσοδα τὰ ὁποῖα θὰ εἰσπραχθοῦν τὸ ἔτος 1998.

Παθητικὸ

1. **Κεφάλαιο ἢ καθαρὴ θέση:** Ἀπεικονίζει τὴν καθαρὴν περιουσία τῆς Α.Ε. κατὰ τὴν 31.12.1997 ὅπως αὐτὴ προκύπτει ἂν ἀπὸ τὸ Σύνολο τοῦ Ένεργητικοῦ ἀφαιρέσουμε τὸ καθαρὸ Παθητικὸ. Ἡ καθαρὴ θέση τῆς 31.12.1997 ἀνέρχεται σὲ 1.026.535.953 δρχ.

2. **Ἀποθεματικὸ διαφορῶν ἀποτίμησης χρεογράφων:** Προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀναπροσαρμογὴ τῆς ἀξίας τῶν χρεογράφων κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὴν ἀξία τῶν δωρεὰν διατεθέντων χρεογράφων. Προορισμὸς εἶναι ἡ κάλυψη ζημιῶν ἀπὸ ἐνδεχόμενη μεταβολὴ τῆς τιμῆς τους κατὰ τὴν ἐξόφληση.

3. **Κέρδη ἀπὸ πώληση ἀκινήτων:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τιμῆς πωλήσεως ἀκινήτων στὴ Α. Συγγροῦ καὶ στὴν ὁδὸ Μουσῶν 3 Π. Φαλήρου καὶ τῆς ἐγγεγραμμένης στὰ βιβλία τῆς Ἐταιρείας ἀξίας τῶν ἀκινήτων αὐτῶν.

4. **Πιστωτές:** Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἐμφανίζονται οἱ ὑποχρεώσεις τῆς Α.Ε. πρὸς τὸ Δημόσιο ἀπὸ παρακρατηθέντες φόρους περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀποδοτέων ἐντὸς τοῦ 1998· ἐπίσης ἀπὸ κρατήσεις ὑπὲρ ΙΚΑ μηνὸς Δεκεμβρίου 1997 καὶ ἀποδοτέες τὸ 1998 καὶ ἀπὸ εἰσπραχθεῖσες ἐγγυήσεις ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστῆς ἀκινήτων μας.

5. **Προμηθευτές:** Στὸν λογαριασμὸ αὐτὸ ἀπεικονίζεται ἡ ὑποχρέωση τῆς Α.Ε. πρὸς διαφόρους προμηθευτές.

6. **Πιστώσεις ἔργων:** Στὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν λογαριασμῶν ἀπεικονίζονται τὰ ὑπόλοιπα τῶν διαφορῶν πιστώσεων πὺ χρηρηγήθησαν ἀπὸ τὸ Δημόσιο στὴν Α.Ε. γιὰ τὴ χρηματοδότηση διαφορῶν μεγάλων ἔργων.

7. **Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικοῦ:** Ἀναφέρεται

στήν τακτοποίηση τοῦ λογαριασμοῦ Μισθωμάτων ἀκινήτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1997

Ὶ Εσοδα

Τὰ πάσης φύσεως ἔσοδα τῆς Α.Ε. κατὰ τὸ ἔτος 1997 ἀνῆλθαν σὲ δρχ. 399.722.333. Στὸ ποσὸν αὐτὸ περιλαμβάνονται καὶ 19.940.008 δρχ. ποὺ ἀντιστοιχοῦν σὲ δεδουλευμένους τόκους προθεσμιακῶν καταθέσεων ἐντόκων γραμματίων Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ ὁμολόγων ΕΤΒΑ κλπ. μὴ εἰσπραχθέντες τὸ 1997 καὶ εἰσπρακτέους τὸ ἐπόμενο ἔτος κατὰ τὴν ἐξόφληση τῶν διαφορῶν τίτλων. Συνεπῶς τὰ πράγματι εἰσπραχθέντα ἔσοδα ἀνῆλθαν σὲ 379.782.325 δρχ.

Ὶ Εξοδα

Τὰ πάσης φύσεως ἔξοδα (δαπάνες) τῆς Α.Ε. διακρίνονται σὲ δύο μεγάλες κατηγορίες: στίς δαπάνες ἐκπλήρωσης τοῦ σκοποῦ τῆς Α.Ε. καὶ στίς λειτουργικῆς δαπάνες. Οἱ δαπάνες (ἔξοδα) ἔτους 1997 ἀνῆλθαν σὲ 372.859.801 δρχ.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Πάγιο Ένεργητικό		422.787.845
Γήπεδα	133.999.544	
Κτίρια	7.200	
Έγκαταστάσεις κτιρίων	262.785.740	
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1	
Μεταφορικά μέσα	1	
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	1.103.212	
Βιβλία αποθέματος (εκτός συναλλαγής)	3.000.000	
Βιβλία Βιβλιοθήκης	<u>21.892.147</u>	
Κυκλοφορούν ένεργητικό		276.544.320
Βιβλία προς διάθεση (βιβλία απογραφής)	234.353.622	
Βιβλία προς διάθεση έκδοσης 1997	39.178.225	
Βιβλία υπό έκδοση	<u>3.012.473</u>	
Άπαιτήσεις		540.519.155
Πελάτες	4.496.601	
Χρεώστες	<u>536.022.514</u>	
Χρεόγραφα		574.240.493
Διαθέσιμα		1.042.566.064
Ταμείο	8.000.527	
Καταθέσεις ταμειυτηρίου και προθεσμίας	<u>1.034.565.537</u>	
Μεταβατικοί λογαριασμοί ένεργητικού		19.941.016
Σύνολο		<u><u>2.876.598.853</u></u>

31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Κεφάλαιο ύφιστάμενο κατά την 31.12.1997	1.026.535.953
Ἀποθεματικό	597.604.509
Διαφορά αποτιμήσεως χρεογράφων	155.739.515
Κέρδη από πώληση ακινήτου	<u>441.864.994</u>
Πιστωτές	31.572.962
Ἑλληνικό Δημόσιο-ὀφειλόμενοι φόροι ΦΜΥ/ΦΕΠ	16.731.930
Ἀσφαλιστικοὶ ὀργανισμοὶ - ΙΚΑ	8.686.600
Ἑγγυήσεις μισθωμάτων ακινήτων	<u>6.154.432</u>
Προμηθευτές	7.800.614
Πιστώσεις ἔργων	1.213.028.985
Μεταβατικοὶ λογαριασμοὶ παθητικοῦ	55.830

Σύνολο

2.876.598.853

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΕΞΟΔΑ

Δαπάνες εκπλήρωσης σκοπού		39.623.479
Πρόγραμμα άνασκαφών	12.075.000	
Πρόγραμμα δημοσιεύσεων	5.278.000	
΄Αξιοποίηση ΄Αρχείου	3.126.131	
Ξενώνες	467.454	
Σχολή Διδασκαλίας τής ΄Ιστορίας		
τής Τέχνης	2.257.452	
Δωρεάν διατεθεισες εκδόσεις	6.127.440	
΄Υποτροφίες	984.017	
Οικονομικές ενισχύσεις επιστημονικού σκοπού	9.307.985	
Λειτουργικές δαπάνες		333.236.322
΄Αποδοχές προσωπικού (έπιστημονικού και διοικήτικού)	137.289.692	
΄Εργοδοτικές εισφορές	39.727.120	
΄Αποσβέσεις	116.161.841	
Φόροι και τέλη	3.245.719	
Γενικά έξοδα	36.811.950	
΄Υπόλοιπο πρὸς ἐξίσωση		26.862.532
ΣΥΝΟΛΟ		399.722.333

Ο Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΔΟΝΤΑΣ

΄Αθῆναι,
Ο Γενικός Γραμματέας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

΄Ελέξαμε τις άνωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις τής ΄Αρχαιολογικής ΄Εταιρείας, τής χρήσεως πού ἔληξε τήν 31η Δεκεμβρίου 1997. Ο ἔλεγχός μας ἔγινε σύμφωνα με τις ἔλεγκτικές διαδικασίες πού κρίναμε κατάλληλες, βάσει τών άρχών και κανόνων ἔλεγκτικής πού ακολουθεῖ τὸ Σῶμα ΄Ορκωτῶν ΄Ελεγκτῶν. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τὰ βιβλία και στοιχεία πού τήρησε ἡ ΄Αρχαιολογική ΄Εταιρεία και μᾶς δόθηκαν οἱ ἀναγκαῖες γιὰ τὸν ἔλεγχο πληροφορίες πού ζητήσαμε. ΄Ελήφθησαν ὑπ' ὄψη οἱ διατάξεις τοῦ ΄Οργανισμοῦ και

ΧΡΗΣΕΩΣ 1997

ΕΣΟΔΑ

Μισθώματα ακινήτων	69.853.809
Σχολή Διδασκαλίας τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης	4.513.000
Δωρεές διαφόρων	19.118.164
Ἐπιχορηγήσεις κρατικές	50.800.000
Συνδρομές ἐταίρων	1.470.000
Τόκοι ἐντόκων γραμματίων Ἑλληνικοῦ Δημοσίου	23.182.394
Τόκοι προθεσμιακῶν καταθέσεων	63.113.240
Τόκοι καταθέσεων λογαριασμῶν ταμειυτηρίου	12.286.084
Τόκοι ἀνασκαφῶν Α.Ε.	20.625
Ἔσοδα κληροδοτημάτων	5.300.000
Μερίσματα μετοχῶν Ε.Ε.Ε.Χ.	50.000.000
Μερίσματα μετοχῶν Ε.Τ.Ε.	—
Μερίσματα μετοχῶν Τραπέζης Ἑλλάδος	3.987
Τόκοι ὁμολόγων Ε.Τ.Β.Α.	11.577.336
Τοκομερίδια παλαιῶν ὁμολογιακῶν δανείων	287.111
Καθαρά ἔσοδα πωλήσεως βιβλίων	1.279.229
Διάφορα ἔσοδα	<u>77.917.354</u>

399.722.333

31 Δεκεμβρίου 1997

Ἡ Προϊσταμένη τοῦ Λογιστηρίου
ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΑΖΑΚΗ

τοῦ Οἰκονομικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς. Σχετική ἔκθεση ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν ἀνωτέρω Οἰκονομικῶν Καταστάσεων θὰ διαβίβασθῆι στὴ διοίκηση τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

Ἀθήναι, 5 Μαΐου 1998

Ὁ Ὀρκωτὸς Ἐλεγκτὴς

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΡΗΓ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΕΝΩΣΗ ΟΡΚΩΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ Α.Ε.Ο.Ε.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εὐχαρίστως αναφέρουμε στους ἑταίρους ὅτι, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τὸν ὁποῖο διενεργήσαμε, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐφαρμόζει μὲ σταθερότητα καὶ συνέπεια συνετὴ πολιτικὴ ὡς πρὸς τὴ διαχείριση τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Ἰδρύματος, τὴ διεξαγωγὴ τῶν ἀνασκαφῶν, τὴν αὐξηση τῶν δημοσιευμάτων, τὸν πλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου καὶ τὴν ἐκπόνηση μεγάλων ἀρχαιολογικῶν καὶ ἀρχαιογνωστικῶν ἔργων.

Στὸ ἔργο αὐτὸ συμπαρίσταται τὸ προσωπικὸ τῆς Ἑταιρείας μὲ γνώση, ἰκανότητες καὶ προθυμία. Πολύτιμη ὑπῆρξε ἡ βοήθεια τοῦ Ὀρκωτοῦ Ἐλεγκτοῦ στὴ διεξαγωγὴ τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης.

ΠΡΟΤΑΣΗ

Ἀπὸ τὸν ἔλεγχο ποὺ διεξήχθη ἐπιβεβαιώθηκαν τὰ ἀναφερόμενα στὸν Ἰσολογισμὸ ὑπόλοιπα τῶν λογαριασμῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ὀρθότητα καὶ ἀκρίβεια στὴν τήρηση τῶν βιβλίων καὶ στοιχείων. Οἱ δαπάνες ποὺ ἔγιναν συνοδεύονται ἀπὸ πλήρη καὶ νόμιμα δικαιολογητικὰ καὶ εἶναι μέσα στὰ ὅρια τῶν πιστώσεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Δὲν διαπιστώθηκε καμιὰ παράλειψη, ἀνωμαλία ἢ διαχειριστικὴ ἀταξία καὶ προτείνουμε τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ Δ.Σ. ἀπὸ κάθε εὐθύνη.

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπεία

ΔΙΚΑΙΟΣ ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΖΟΜΠΟΛΗΣ,

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ ΑΙΝΙΑΝ,

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΙΝΩΤΟΣ, ΜΑΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ

Μετά τήν ανάγνωση τῶν Ἐκθέσεων ἡ Πρόεδρος ἐρώτησε τοὺς ἐταίρους ἂν εἶχαν νὰ κάμουν παρατηρήσεις

Πρώτη ἔλαβε τὸν λόγο ἡ κυρία Ἀγγελικὴ Ἀνδρειωμένου, ἡ ὁποία ἐρώτησε γιατί ἡ Ἑταιρεία δὲν τοποθετεῖ κεφάλαιά της σὲ μετοχές τοῦ Χρηματιστηρίου, τραπεζῶν κλπ. Ἐπίσης εἶπε ὅτι ἐνῶ ἔχει προσφέρει στὴν Ἑταιρεία τὸ πατρικό της σπίτι, τὸ ὁποῖο καὶ ἐπισκευάστηκε, δὲν χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸν σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο τὸ προσέφερε.

Ἡ κυρία Ντόρα Βασιλικῶν ἐρώτησε ἂν ἡ Ἑταιρεία θὰ ἀποταθεῖ σὲ χορηγούς γιὰ τὸ Τμήμα τῆς Κύπρου.

Ὁ κύριος Ἡλίας Οἰκονόμου ἐρώτησε ἂν τὸ Τμήμα Κύπρου θὰ ἔχει Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ ἂν θὰ μετέχουν σ' αὐτὸ Κύπριοι.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς ἀπήντησε κατὰ σειρὰν ὡς ἑξῆς:

Ἡ Ἑταιρεία δεσμεύεται αὐστηρὰ ἀπὸ τὸν Ὄργανισμό της στὸ θέμα τῆς τοποθετήσεως τῶν χρημάτων ποὺ διαθέτει καὶ γι' αὐτὸ τὸ Συμβούλιο εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ μὴ διακινδυνεύει, μάλιστα στὴ σημερινὴ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὰ οἰκονομικὰ εἶναι ρευστὰ καὶ ἀβέβαια.

Ἡ οἰκία δωρεᾶς τῆς κυρίας Ἀνδρειωμένου εἶναι ἔτοιμη γιὰ χρῆση. Ἡ οἰκονομικὴ κρίση τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς ἄκρας οἰκονομίας ποὺ ἐφαρμόσαμε ὑπῆρξε ἡ αἰτία τῆς καθυστέρησης συμπλήρωσης τοῦ ἐξοπλισμοῦ της, ποὺ θὰ ἀπαιτήσῃ σεβαστὸ ποσόν. Θὰ προσπαθήσουμε νὰ ἔχει ὀλοκληρωθεῖ μέχρι τοῦ φθινοπώρου.

Τὸ Συμβούλιο καὶ στὸ παρελθόν ἀποτάθηκε σὲ χορηγούς καὶ τώρα θὰ τὸ ἐπαναλάβει γιὰ τὸ Τμήμα τῆς Κύπρου. Τὸ κύριο βάρος ὅμως θὰ τὸ φέρει ἡ Ἑταιρεία, ἐκτὸς καὶ ἂν τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ θελήσῃ νὰ βοηθήσῃ.

Τὸ Τμήμα Κύπρου θὰ διευθύνεται στὴ Λευκωσία ἀπὸ Διευθυντὴ ὁ ὁποῖος θὰ ἐφαρμόζει τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποία θὰ καθορίζει τὸ Συμβούλιο τῆς Ἑταιρείας στὴν Ἀθήνα. Φυσικὰ θὰ λαμβάνουμε πάντα ὑπ' ὄψη τὶς ἐπιθυμίες τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Κύπρου καὶ τῶν Κυπρίων ἀρχαιολόγων, ὥστε τὸ ἐκεῖ ἔργο μας νὰ εἶναι αὐτὸ ποὺ πραγματικὰ θὰ χρειάζεται νὰ γίνει.

Μετά τις εξηγήσεις του Γενικοῦ Γραμματέως ἡ Πρόεδρος ἐρώτησε τοὺς ἐταίρους ἂν ἐγκρίνουν τὰ ὅσα τὸ Συμβούλιο ἔπραξε κατὰ τὸ 1997 καὶ ἂν τὸ ἀπαλλάσσουν ἀπὸ κάθε εὐθύνη γιὰ τὴ διαχείρισή του τῶν πραγμάτων τῆς Ἑταιρείας. Οἱ ἐταῖροι μὲ ἀνάταση τῶν χειρῶν ἐνέκριναν ὁμοφώνως τὰ πεπραγμένα τοῦ Συμβουλίου καὶ τὸ ἀπήλλαξαν ἀπὸ κάθε εὐθύνη.

Ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο θέμα γιὰ συζήτηση ἡ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὴ λήξη τῆς Συνέλευσης περὶ ὥραν 10.30 π.μ.

Ἡ Πρόεδρος
ΛΙΛΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΡΙΤΖΑΣ

Ἡ Α΄ Γραμματεὺς
ΝΤΟΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Ἡ Β΄ Γραμματεὺς
ΜΕΛΠΩ ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ

ΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΕ

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΕΛΓΙΝ

ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟ ΑΥΤΟΥ
ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΙΔΙΩΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΗΣΑΝΤΕΣ ΕΠΙΔΡΟΜΕΙΣ
1440-1847

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΥΠΟ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ELENA WALTER-KARYDI

THE GREEK HOUSE
THE RISE OF NOBLE HOUSES

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Χ. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

ΕΦΟΡΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ Ε.Τ.
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΑΝΤΕΠΙΣΤ. ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ INSTITUT DE FRANCE

ΟΙ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΩΡΩΠΟΥ

Έναν αιώνα και 14 χρόνια μετά την έναρξη τής ανασκαφής του Ἀμφιαρείου ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία διὰ τοῦ Βασιλείου Λεονάρδου, ἐκδίδονται συγκεντρωμένες, μεθοδικὰ καταταγμένες καὶ σχολιασμένες, οἱ 773 γνωστὲς ἐπιγραφές τοῦ Ὠρωποῦ, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τὸ ἀρχεῖο τοῦ μικροῦ κράτους τοῦ Εὐβοϊκοῦ, ἀπὸ τοῦ 8ου π.Χ. αἰ. μέχρι τῶν παλαιοχριστιανικῶν χρόνων.

Κάθε λῆμμα περιλαμβάνει περιγραφή τοῦ ἐνεπίγραφου μνημείου, βιβλιογραφία, τὸ κείμενο τῆς ἐπιγραφῆς, ἐπιγραφικὸ ὑπόμνημα, ἀνάλυση καὶ σχόλια. Οἱ ἐπιγραφές εἶναι καταταγμένες ὡς ἑξῆς:

1. Προξενικά ψηφίσματα 1-275.
2. Ἐπιγραφές σχετικὲς μὲ τὴν πόλη καὶ τὰ ἱερά τῆς 276-332.
3. Ἐπιγραφές ἀναθηματικὲς 333-510.
4. Ἀναθέσεις στὴν Ἀλία Νύμφη 511-519.
5. Κατάλογοι νικητῶν στὰ Ἀμφιάρεια 520-534.
6. Ἐπιγραφές ἐπιτύμβιες 535-744.
7. Ἐπιγραφές ποικίλες 745-770.

Ἰδιαιτέρο μέρος ἀποτελοῦν οἱ μαρτυρίες περὶ τοῦ Ὠρωποῦ μὲ τὴν παράθεση τῶν ὁποίων σχηματίζεται ἡ ἱστορία τῆς πόλης.

Τὸ τελευταῖο μέρος τοῦ βιβλίου ἀπαρτίζουν ὁ Γενικὸς πίνακας ὀνομάτων, ἡ Προσωπογραφία τῶν Ὠρωπίων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ξένων ποὺ ἀπαντοῦν στὶς ἐπιγραφές, ὁ Πίνακας λέξεων καὶ φράσεων καὶ ἡ βιβλιογραφία τοῦ Ὠρωποῦ.

Σχῆμα 24×32, σελίδες κειμένου 655, ἄνω τῶν 100 σχεδίων ἐντὸς κειμένου, 6 πίνακες σχεδίων ἐκ τῶν ὁποίων 3 ἔγχρωμοι, καὶ 99 πίνακες φωτογραφιῶν.

Διατίθεται στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, Πανεπιστημίου 22, Ἀθήναι 106 72, τηλ. (01) 3625531, FAX (01) 3644996 ἢ ἀποστέλλεται, ἐπὶ ἀντικαταβολῇ, σὲ οἰοδήποτε μέρος τοῦ κόσμου.